

Kennisartikel Elanco

Kennisartikelen worden gemaakt door bedrijven die over relevante kennis voor en over de sector beschikken en dat via Pig Business tegen betaling delen. De artikelen worden op de website en in de nieuwsbrief herkenbaar als kennisartikel geplaatst. Ga voor een actueel overzicht van kennisartikelen naar www.pigbusiness.nl

Varkenshouder Gerjan Breukers

Uitval door spendiarree neemt af na gebruik Coliprotec® F4/F18

Biggen op varkenshouderij Breukers groeien harder en glimmen meer

Gerjan Breukers gaat spendiarree te lijf met Coliprotec® F4/F18. Na een half jaar gebruik ziet hij al resultaat, ondanks de koude winterperiode. Zijn varkens groeien harder en glimmen meer. 'Blij biggen in de stal zorgen voor een blij boer.'

Gerjan Breukers runt een gesloten bedrijf met 270 zeugen en 2.300 vleesvarkens in het Gelderse Geesteren. Daarnaast doet hij nog een beetje aan akkerbouw, zoals het telen van suikerbieten en aardappelen. Met zijn hoofdactiviteit varkenshouderij noteert hij 2,4 procent uitval bij de gespeende biggen, onder andere door spendiarree. Een percentage dat gelijk ligt met het landelijke gemiddelde. Dit vormt voor de varkensboer het startsein voor een zoektocht naar een beter resultaat. Breukers wil minder uitval van speenbiggen.

De 46-jarige Breukers is lid van Noaberbig, een samenwerkingsverband van boeren uit de buurt

die, samen met De Oosthof dierenartsen, elkaar bijstaan met raad en daad. Hij hoorde van de Aaltense zeugenhouder Rik Rotink over het terugdringen van spendiarree en hoorde over de boosdoener *E. coli* types F4 en F18, en over het vaccin Coliprotec® F4/F18 van Elanco. Het orale vaccin zou spendiarree verminderen. Zijn interesse is gewekt.

Vaccin in drinkwater

'Wij hebben alles op de brij en na het spenen ontstond altijd dunne mest. Met name de groei van de biggen viel tegen, al jaren. Door coli krijg je verschil in koppels en mis je uniformiteit. Ook de uitval was met 2,4 procent te hoog. En de biggen toonden minder

mooi. Als je trammelant in de stal hebt, ben je zelf ook minder vrolijk merkte ik', aldus Breukers.

Dierenarts Rita Schuttert van De Oosthof Dierenartsen hoort van een collega uit het VarkensTeam van de praktijk over het gebruik van het vaccin Coliprotec® F4/F18 in Denemarken. 'In Denemarken zijn ze nog gewend om zinkoxide te gebruiken, maar willen ze het gebruik hiervan terugdringen. Om onrustige darmen als gevolg van minder zinkoxide te voorkomen, wordt daar gewerkt met het vaccin. Mijn collega is naar Denemarken geweest en kwam terug met bemoedigende verhalen', stelt Schuttert.

Percentage biggenuitval per kwartaal

2019	kwrt 1	2.9
	Kwrt 2	2.7
	Kwrt 3	1.7
	Kwrt 4	2.6
2020	Kwrt 1	2.3

Breukers en Schuttert besluiten om te starten met het gebruik van Coliprotec® F4/F18. Het is dan september 2019 en een week voor het spenen wordt het vaccin toegevoegd aan de brij. Breukers lost het vaccin op in het drinkwater. Het water voegt hij toe aan de brij en voert hij 's ochtends aan de biggen. Omdat het vaccin gedurende 4 uur werkzaam is, moeten de voerbakken met brij dan leeg zijn. Belangrijk hierbij is dat alle biggen uit de toom gelijke hoeveelheden binnenkrijgen. Want varkens 'per bek voeren' is voor Breukers te arbeidsintensief, en dus geen optie.

3 kilogram extra vleesvarkens

Het voeren loopt gesmeerd en gespannen wacht hij de eerste resultaten af. Maar die laten niet direct verbluffende resultaten zien. De eerste resultaten geven geen bovengemiddelde groei aan en laten ook niet minder uitval zien. Pas na de tweede ronde - we zijn dan 12 weken verder - ziet Breukers resultaat. De mestkwaliteit loopt niet terug en ook bij harder voeren, is er geen kwaliteitsverlies merkbaar van de mest.

Wel neemt de groei van de biggen toe. 'En dat ondanks de koude periodes in de winter. Onze stal is maar voor de helft goed verwarmd en dat speelt mee bij het dierenwelzijn. In het verleden kon ik nooit biggen op 9,5 week 25 kg krijgen. Nu wel. Voor mij het bewijs dat de enting de ziektedruk omlaag heeft gebracht, waardoor de groei toeneemt', aldus Breukers, die niet uitval maar groeiachterstand als

grootste kostenpost ziet. 'Coliprotec® kost ons rond de €1,- per big. Elke kilo die je een big dan zwaarder kunt afleveren, levert ongeveer 80 cent extra op. En 1 kilo extra big is al snel 3 kilogram extra vleesvarkens. Daar zit de winst.' Een snellere biggengroei betekent voor Breukers dat de vleesvarkens een halve week eerder weg zijn.

Inmiddels is Breukers in april 2020 tien rondes verder en is hij overtuigd van het rendement van het middel. 'Met goede varkensprijzen kun je dit product prima proberen. Natuurlijk is het een samenspel van elementen, want ook het klimaat in onze stal moet worden verbeterd. Net als de waterkwaliteit. Ik heb alle waterleidingen voor de gespeende biggen vervangen en spoel ze regelmatig schoon met waterstofperoxide. Maar toch blijft het kiemgetal hoog, omdat de leidingen in de grond vervuild zijn. Alle omstandigheden dragen bij aan het resultaat'.

Bedrijfsrendement verder opkrikken

'Dat klopt', voegt dierenarts Schuttert toe. 'Naast drinkwater moet je om spendiarree te verminderen, ook goed kijken naar voeding en management. Om biggen snel en gezond te laten groeien, moet je het de biggen na het spenen makkelijk maken. Daarom moet je altijd eerst goed kijken wat er met je biggen gebeurt als je een verandering wilt doorvoeren.'

Exacte uitvalcijfers kan Breukers nog niet geven, omdat het jaar nog niet rond is. 'In de winter neemt het uitvalspercentage altijd toe, maar ondanks dat is

Dierenarts Rita Schuttert
van De Oosthof Dierenartsen

de uitval gezakt van 2,9 procent in het eerste kwartaal 2019 naar 2,3 procent in het eerste kwartaal 2020. Normaal gesproken gaat dat verder naar beneden en verdient de enting zichzelf terug.'

Een blij big betekent niet alleen een blij boer, maar ook een boer die gemotiveerder is dan ooit om het bedrijfsrendement verder op te krikken. Breukers wil de voerkwaliteit verder verbeteren en is bezig met het fermenteren van granen, om zo het melkzuur in het voer te verhogen. Want door een betere darmgezondheid neemt de voerbenutting van de biggen toe en de kans op spendiarree af.

Elanco is wereldleider in het ontwikkelen van producten en diensten die de gezondheid, het welzijn en prestaties van onder andere varkens verbeteren. Elanco speelt actief in op de wensen van varkenshouders, dierenartsen en uiteindelijk de consument. In samenwerking met u en uw bedrijfsdierenarts zullen wij u optimaal begeleiden en staan garant voor een praktisch en oplossingsgericht advies.